

Rīgas Celtniecības koledžas Restaurācijas nodaļā

Pirmā līmeņa augstāko izglītību restaurācijā var iegūt Rīgas Celtniecības koledžas (RCK) Restaurācijas nodaļā. Studiju ilgums ir 3 gadi un tās noslēdzot jāizstrādā lietišķais pētījums un diplomdarbs, kas ietver sevī kāda objekta restaurāciju un pilnu restaurācijas dokumentāciju. Studiju laikā tiek izstrādāti arī kursa darbi par dažādu materiālu īpašībām un to apstrādi. Sākotnēji programmā bija iekļauta tikai mēbeļu un polihromā koka priekšmetu restaurācija, bet materiālu loks ar katru gadu ir paplašinājies. 2009. gada jūlijā aizstāvēti 17 diplomdarbi, no tiem 9 mēbeļu restaurācijā, 4 polihromā koka specialitātē, 3 akmens objektu restaurācijā un 1 papīra restaurācijā. Diplomdarbu restaurācijas pases un lietišķie pētījumi, kā arī kursa darbi glabājas RCK Restaurācijas nodaļā un interesenti var ar tiem iepazīties. 2009. gadā bija izstrādāti sekojoši lietišķie pētījumi:

V. Akimova "Sanatorijas "Ogre" nozīme Ogres pilsētā" vad. I. Heinrihsone
Z. Indriksone "Epitāfijas un ģerboņi" vad. S. Kuple
L. Miesniece "Ungurmuižas restaurācija" vad. S. Kuple
L. Stepiņa "RCK restaurācijas pases. Standarta izveide" vad. S. Kuple
J. Alijeva "Zemnieku saimes istabas izkārtojums" vad. S. Kuple
A. Breidaka "Oriģinālās koka ārdurvis Pārdaugavā, to saglabātības pakāpe" vad. I. Heinrihsone
I. Lukjanskis "Daugavpils cietokšņa durvis un to problēmas" vad. V. Straustiņa
N. Mastjuļina "Ieskats Cēsu jaunās pils rekonstrukcijā un restaurācijā" vad. S. Kuple
M. Roščenkova "Koks āra apstākļos" vad. I. Heinrihsone
V. Šumere "Rīgas žogi un vārti" vad. I. Lūse
A. Teteris "Rokas galdniecības instrumenti 18.-20.gs. Latvijā" vad. U. Baļļa

J. Lagzdkalns "Krāsu veidi, to sastāvs un pielietojums koka ēku fasāžu krāsojumos" vad. S. Kuple
A. Kļava "Ragavas un kamanas Latvijā" vad. I. Lūse
V. Keziks "Rīgas pilsētas vidē eksponētu akmens pieminekļu restaurācija" vad. R. Lūsis
M. Rudovics "Latvijas mūra celtnes, to problēmas un novēršana" vad. R. Lūsis
A. Šabans "Dinaburgas cietoksnis,

problēmas, to cēloņi un novēršana" vad. R. Lūsis
L. Radziņa "Latvijas Nacionālā vēstures muzeja kartogrāfiskais materiāls" vad. A. Eglīte
Kā nopietnākos un izsmeļošākos gribētos minēt L. Radziņas un A. Kļavas pētījumus. Pēdējais ietver sevī bagātu materiālu par ragavu un kamanu uzbūves un terminoloģijas daudzveidību. ❖

Sarmīte Gaismiņa

Semināri katru trešo otrdienu plkst. 15.00

17. novembrī LNMM izstāžu zālē "Arsenāls" – Restaurācija izstādei MĀKSLINIEKS. PORTRETS. PAŠPORTRETS.

8. decembrī Latvijas Valsts arhīvu ģenerāldirekcijas Centrālā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurēšanas laboratorijas pārstāvji par semināriem Somijā un Dānijā.

15. decembrī paredzēts **Ziemassvētku pasākums** Centrālajā mikrofotokopēšanas un dokumentu restaurācijas laboratorijā Daugavgrīvas iela 19/21 Katram jāsatavos neliels radošs darbiņš. Tēma – PAŠPORTRETS (der arī tamborētas zeķes, un viss kas liecina par Tevi) tehnika un materiāls pēc izvēles. Pasākuma laikā izveidosim nelielu izstādīti. Radošākais darbs tiks apbalvots.

**2010.gada
29.janvārī –
LRB Kopsapulce
Kara muzejā.**

**Konkrētāka
informācija sekos.**

*Latvijas Restauratoru
biedrības avīze*

ISSN 1691-0966
Iznāk kopš 1997. gada novembra.
Adrese:
Vecpilsētas iela 7, Rīga LV 1050,
tāl. 7213273
Iznāk 4 reizes gadā
Redaktore D. Murziņa
e-pasts: dita.mp@apollo.lv
Korektore **A. Brīvniece**
Redaktora biedre **L. Opmane**

Restauratoru biedrības avīze

2009. gada novembris

Nr. 45

Restaurācijas kvalitātes izvērtēšanas ekspertu padomē

Izskatot iesniegto dokumentāciju, padome nolēma:

1. pagarināt kvalifikācijas derīguma termiņu šādiem restauratoriem:

- 1.1. Astrīdai Eglītei** – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **grafikas** restaurācijas specialitātē
1.2. Janai Libietei – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **keramikas un stikla** restaurācijas specialitātē
1.3. Natālijai Kurganovai 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **stāglezniecības** restaurācijas specialitātē
1.4. Marinai Zemītei – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **polihromā koka un zeltījuma** restaurācijas specialitātē
1.5. Sarmītei Gaismiņai – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **arheoloģiskā materiāla un metāla** restaurācijas specialitātē
1.6. Inesei Indrikovai – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **polihromā koka un zeltījuma** restaurācijas specialitātē
1.7. Ainai Balodei – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **polihromā koka un zeltījuma** restaurācijas specialitātē
1.8. Maijai Baņkerei – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **keramikas un stikla** restaurācijas specialitātē
1.9. Dairai Līdakai – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **tekstila** restaurācijas specialitātē
1.10. Vilnim Līdakam – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **mēbeļu un kokgriezuma** restaurācijas specialitātē
1.11. Signei Lācei – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **polihromā koka un zeltījuma** restaurācijas specialitātē

- 1.12. Inītai Smilai** – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **arheoloģiskā materiāla** restaurācijas specialitātē
1.13. Unai Kastanovskai – 3. pakāpes kvalifikāciju **grafikas** restaurācijas specialitātē
1.14. Inesei Saknei – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **stāglezniecības** restaurācijas specialitātē
1.15. Dzintrai Temerovai – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **stāglezniecības** restaurācijas specialitātē
1.16. Aidai Podziņai – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **polihromā koka** restaurācijas specialitātē
1.17. Gunitai Čakarei – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **stāglezniecības** restaurācijas specialitātē
1.18. Kristīnei Širvinkas – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **monumentālās glezniecības** restaurācijas specialitātē
1.19. Dacei Kazušai – 3. pakāpes

kvalifikāciju **arheoloģiskā materiāla** restaurācijas specialitātē uz vienu gadu
1.20. Ievai Baļļai – 2. pakāpes (meistara) kvalifikāciju **arheoloģiskā materiāla un metāla** restaurācijas specialitātē
1.21. Baibai Pilsūmai – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **dekoratīvās tēlniecības** restaurācijas specialitātē

2. Saskaņā ar Nolikumu par restaurācijas kvalitātes izvērtēšanu pēc pretendentu apmeklēšanas un intervijas, padome nolēma piešķirt kvalifikācijas pakāpes šādiem restauratoriem:

- 1. Zanei Tučai** – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **grafikas** restaurācijas specialitātē
2. Zinaidai Grīnfeldai – 1. pakāpes (vecmeistara) kvalifikāciju **monumentālās glezniecības** restaurācijas specialitātē >>>

**Lai gaišas noskaņas
18. novembra
svētkos!**

Dievs, svētī Latviju!

Avīzes redakcija

>>>

3. Laurai Ikertei – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **monumentālās glezniecības** restaurācijas specialitātē
4. Gundegai Liepai – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **monumentālās glezniecības** restaurācijas specialitātē
5. Gunai Kreislerei – 1. pakāpes (vecmeistara) restauratora kvalifikāciju **stājglezniecības** restaurācijas specialitātē
6. Ivetai Daugulei – 2. pakāpes (meistara) restauratora kvalifikāciju **grāmatu** restaurācijas specialitātē
7. Baibai Leitlantei – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **mēbeļu** restaurācijas specialitātē
8. Ainai Ābolniecei – **Āboliņai** – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **tekstila** restaurācijas specialitātē
9. Agitai Behmanei – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **metāla** restaurācijas specialitātē
10. Ingai Karlštrēmai – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **vēsturiskā un arheoloģiskā metāla** restaurācijas specialitātē
11. Ievai Špakai – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **dokumentu un grāmatu** restaurācijas specialitātē
12. Aijai Grīnbergai – 2. pakāpes (meistara) restauratora kvalifikāciju **polihromā koka** restaurācijas specialitātē

13. Edgaram Rukam – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **mēbeļu** restaurācijas specialitātē
14. Aivaram Bukovskim – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **mēbeļu** restaurācijas specialitātē
15. Vitoldam Ārmanim – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **mēbeļu** restaurācijas specialitātē
16. Ivetai Šveisbergai-Kaugarei – 3. pakāpes restauratora kvalifikāciju **keramikas, porcelāna un stikla** restaurācijas specialitātē
17. Ditai Murziņai – 2. pakāpes (meistara) restauratora kvalifikāciju **stājglezniecības** restaurācijas specialitātē

18. Liānai Liepai – mākslas un antikvāro priekšmetu eksperta 1. pakāpi
19. Inesei Saknei – mākslas un antikvāro priekšmetu eksperta 1. pakāpi
20. Pēterim Blūmam – 1. pakāpes (vecmeistara) restauratora kvalifikāciju **arhitektūras restaurācijas** specialitātē. ❖

*Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcija,
M. Pils iela 19, Rīga LV 1050,
tālr. 67213864, fakss 7228808,
dace.coldere@mantojums.lv*

Leo Kokles gleznas "Medicīnas korifeji" restaurācija

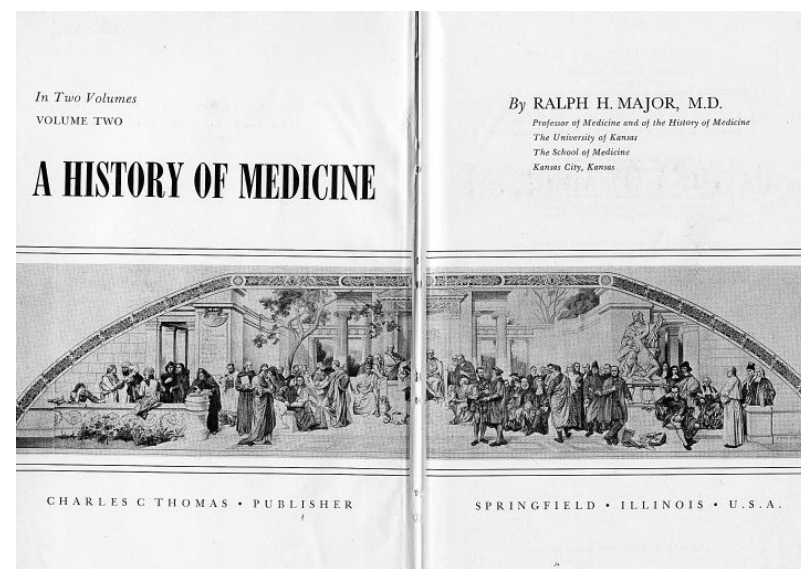
"Medicīnas korifeju koptrets" ir Leo Kokles agrīnais darbs, tas gleznots 20.gs. 50-tajos gados eļļas tehnikā uz 1,80 x 6,70 m liela saplākšņa pamatnes, kas sastāv no divām savienotām plāksnēm. Darbs tapis kā prof. Paula Stradiņa pasūtījums laikā, kad P.Stradiņš veidoja Medicīnas Vēstures muzeju (VVM). Pēc pasūtītāja vēlmes gleznas kompozīcijai kā paraugs izmantota Sorbonnas Universitātes Medicīnas fakultātes sienas freska – šobrīd telpās, kur atrodas freska, izveidots Dekarta vārdā nosauktais Medicīnas fakultātes muzejs. Tā kā

L. Koklem bija pieejama tikai neliela, melnbalta freskas reprodukcija, krāsas un arī daļa kompozīcijas palika mākslinieka ziņā, piemēram, no 58 oriģinālā attēlotajām personām L.Kokle atveidojis tikai 47. Pats L.Kokle šo gleznu uzskatīja par nozīmīgu darbu savā daiļradē, kaut arī veselības problēmu dēļ glezna netika pilnībā pabeigta – šis fakts zināms no L.Kokles vēstules prof. P.Stradiņam, kas rakstūta 1950.g. 5.oktobrī.

"Medicīnas korifeji" bija centrālā glezna Medicīnas Vēstures muzeja lielajā zālē, tā aizņēma visu sienu un aizsedza durvju augšdaļu, tāpēc

gleznas apakšējā malā tika izzāgēts taisnstūris, lai durvis varētu atvērt. Kad 1957.g. muzejs ieguva jaunas telpas tagadējā Antonijas ielā 1, glezna sava lielā izmēra dēļ netika eksponēta. Tā tika sadalīta divās daļās un ilgu laiku uzglabāta nepiemērotā veidā.

Stradiņa universitātē glezna atrodas kopš 2008.g. Lai to varētu eksponēt, tai tika pasūtīts dekoratīvais rāmis un gleznas apakšdaļā izzāgētā fragmenta vietā ielikts saplākšņa ielaidums un veikta aptuvena zudušā gleznojuma rekonstrukcija.

2009.gada janvārī tika uzsākta gleznas restaurācija, kas ilga līdz marta beigām. Restaurāciju veica Dace Pāže, konservācijas procesos piedalījās Elīna Palma.

Gleznas stāvoklis pirms restaurācijas: vietām saplaisājusi saplākšņa virskārta, līdz ar to arī grunts un krāsas slānis, nelieli pamatnes zudumi. Krāsas slānī dažādi skrāpējumi, biežāk gleznotās vietās arī krāsas slāņa krakelūrs. Vairākās vietās uz gleznas virsmas vēlāka laika pārgleznojumi zaļā krāsā, kas veikti labojot krāsas slāņa zudumus. Pa visu

virsmu putekļu un netīrumu slānis.

Glezna pirms restaurācijas procesa uzsākšanas tika nocelta no sienas un novietota horizontāli, bet netika izņemta no dekoratīvā rāmja, kas stabili satur gleznas pamatni kopā. Restaurācijas gaitā virsma attīrīta no netīrumiem un daudzajiem pārgleznojumiem, kas izrādījās ūdenī šķīstoši. Veikta saplākšņa virskārtas, kā arī grunts un krāsas slāņa stiprināšana, pamatnes zudumi aizpildīti ar piemērotas formas saplākšņa ielaidumiem. Grunts un krāsas slāņa zudumu vietās iepildīta

restaurācijas grunts. Saplākšņa ielaidums, ar kuru iepriekš bija labots muzeja zāles durvju vietā izzāgētais caurums, restaurācijas gaitā tika noslīpēts un noklāts ar restaurācijas grunti. Pēc tam glezna novietota atpakaļ pie sienas un veikta tonēšana un retuša, kā arī gleznojuma rekonstrukcija uz saplākšņa ielaiduma.

Kaut arī atsevišķi restaurācijas procesi nav vērtējami kā sarežģīti, nozīmīga ir gūtā pieredze strādājot ar liela formāta stājglezniecību un saplākšni kā gleznas pamatni. Saistoša ir arī gleznas vēsture, tās tapšana, pielāgošana ekspozīcijas telpām. Būtu bijis interesanti salīdzināt L.Kokles izvēlēto kolorītu ar Sorbonnas universitātē skatāmo sienas gleznojumu, bet diemžēl neizdevās atrast oriģinālās kompozīcijas krāsainu reprodukciju. Vadoties pēc melnbaltās reprodukcijas, tika pārveidota shēma, kas kalpo kā gleznas anotācija un kurā atzīmēti gleznā atveidotie personāži – līdz šim shēmā bija uzskaitīti visi 58 oriģinālā attēlotie mediķi, bet tā kā L.Kokles darbā to skaits ir atšķirīgs, anotācija tika koriģēta salīdzinot reprodukciju ar L.Kokles darbu un svītrojot trūkstošās personas. ❖

Liene Opmane, Dace Pāže